

Discriminació de gènere en els esports

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	3
ELS HOMES EN L'ESPORT	4
PAU RIBES	5
COMPARACIÓ DE FA 50 ANYS ENVERS ARA	5
VASLAV NIJINSKY	5
ENTREVISTA A GUILLEM CABRERA	6
LES DONES EN L'ESPORT	8
COMPARACIÓ DE FA 50 ANYS ENVERS ARA	8
KATHERINE SWITZER	9
CHARLOTTE COOPER	9
ALICE COACHMAN	9
ENTREVISTA A MERI RUBIO	10
CONCLUSIÓ	11

INTRODUCCIÓ

En aquest treball cadascun de nosaltres hem posat un granet de sorra per el dia de la no-violència i la pau, que té lloc en el dia 30 de gener. En aquest treball donarem veu a les discriminacions que pateixen tant els nois com les noies envers l'esport. Per poder parlar sobre la discriminació, primer hem de saber el seu significat, el qual es podria interpretar com a tractar de forma desfavorable o directament despreciar a una persona.

Nosaltres ens centrem en les discriminacions per gènere en l'esport, causades per una conducta social determinada que classifica a certs esports com a esports d'un sol gènere, i qualsevol persona d'un gènere diferent al determinat per la societat té més complicacions per practicar-lo i fins i tot per arribar a un nivell professional.

La societat i la pressió social ha associat a cada sexe una sèrie d'esports. En el cas dels nois esports més violents com: futbol, boxa, motos, entre d'altres. Per altre banda, per les noies se'ls hi associa esports que no requereixin tant esforç físic, sinó aspectes més tècnics, com podria ser: ballet, gimnàstica artística, pole dance, entre d'altres. Aquestes associacions per sexes fa que la gent que no es sent dins d'aquests esports determinats en cada cas se senti discriminada o exclosa, i en molts casos acaben renunciant a les seves passions. És cert que durant els últims anys això ha anat evolucionant, tot i que encara queda molt per recórrer i millorar.

En pel·lícules com Billie Elliot o Quiero ser como Beckham es mostren aquest tipus de discriminació, més relacionada amb l'àmbit esportiu. En el cas de Billie Elliot, tracta d'un nen que vol fer ballet, però per la pressió social i els estereotips de la societat, la seva família no el deixa apuntar-se, per tant volen que ell renunciï a fer el que realment li agrada. En el cas de l'altra pel·lícula, Quiero ser como Beckham, tracta d'una noia d'origen indi que vol fer futbol, però com que la societat i la seva religió estava associat que el futbol era per homes, doncs els seus pares li oprimeixen. Aquests són dos dels molts exemples de pel·lícules, llibres, sèries que tracten aquestes discriminacions més relacionades en l'àmbit esportiu, però totes reivindiquen la mateixa idea: fes el que realment t'agrada sense importar el que pensin els altres.

Aquest treball l'hem dividit en dues parts: la primera part es basa en les discriminacions que sofreixen els homes i la segona part en la que sofreixen les dones. En cada un d'aquests apartats hem fet una entrevista a un o una esportista professional, on ens explica l'experiència personal i les discriminacions que han patit.

ELS HOMES EN L'ESPORT

Vers els ulls de la societat la gran majoria d'esports són considerats esports "masculins" que només poden ser practicats per homes, això provoca que les dones que els volen practicar sofreixen algun tipus de discriminació o despreci. També hi ha casos en que l'esport és considerat femení, normalment són esports d'expressió corporal tals com ballet, hip-hop, pole dance, balls latinos/twerk, entre altres. En tots aquests la gran majoria de practicants són dones i qualsevol home que els practiqui rebrà crítiques envers el seu aspecte, les seves capacitats o fins i tot la seva sexualitat, tot i que aquests factors no defineixen la qualitat d'una persona realitzant "x" activitat física.

La masculinitat hegemònica és el conjunt de característiques que un home ha de tenir per seguir els cànons més tradicionals; la masculinitat hegemònica en els països hispanoparlants sol significar: haver nascut biològicament home (tenir genitals masculins), ser heterosexual, ser fort, ser el proveïdor de la família, no demostrar sentiments, mai ser vulnerable. Aquesta masculinitat es podria veure danyada al practicar esports com els anteriorment mencionats ja que trencaria els rols masculins, fent-los veure més "afeminats"

Els homes que practiquen els esports de caire més "femení", segons la societat, reben crítiques i fins i tot abusos. Això durant els últims anys ha anat evolucionant, però hi ha gent que encara no ho accepta i per tant ho discrimina. Per aquest motiu ens ha semblat adient posar un parell d'exemples d'esportistes que van ser precursors d'aquest canvi de mentalitat, i que per tant van reivindicar la seva posició com a homes en esports associats a les dones.

Helio Haus o Carlos Acosta, entre altres, són homes que han patit discriminacions o inclus agressions per practicar ballet, un esport vist socialment com a femení; es considera així degut a certes construccions socials que diuen que només la dona es pot expressar de manera subtil, delicada i/o coqueta i que qualsevol home que faci aquestes activitats serà considerat com a homosexual, una característica que irònicament trenca la idea de que els homes no es poden expressar sutilment. Degut

a això les seves famílies no els accepten, els tatxen d'homosexuals i fins i tot els deixen de banda només pel fet de practicar certs esports. El Carlos en una

entrevista va dir: "Els meus pares no em donen suport. Ells no saben que jo ballo ballet. Em tatxen d'homosexual".

PAU RIBES

Pau Ribes és un esportista català que competeix en la modalitat de Natació sincronitzada. Els seus primers grans resultats van arribar en el Campionat Europeu de Natació de 2016, a Londres, on va obtenir dos bronzes.

El jove va explicar en una entrevista que no el deixaven competir en moltes competicions d'arreu d'Espanya pel simple fet de ser home, per aquest motiu va fer una recollida de firmes per poder-ho aconseguir. Pau afirma constantment que l'esport no té gènere i gràcies a aquesta mentalitat que ha arribat a complir tots els seus propòsits.

COMPARACIÓ DE FA 50 ANYS ENVERS ARA

Tot i que en els homes general no han patit tantes discriminacions en la majoria d'àmbits esportius, sí que en els anys 70 van patir discriminacions en alguns països determinants, però, en disciplines com el ballet podem excloure França i Rússia, ja que han sigut grans representants d'aquest tipus de dansa, i ha estat molt ben vista l'aparició d'homes en el ballet des de petits.

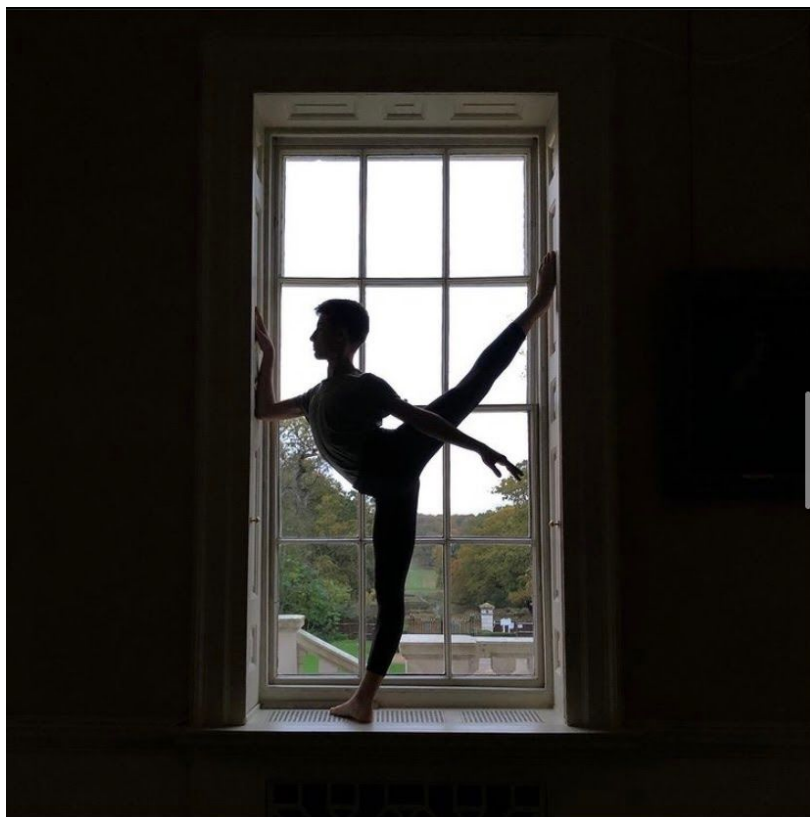

VASLAV NIIJINSKY

Va ser un coreògraf rus, considerat com un dels ballarins més dotats al llarg de la història del ballet. Antigament el ballet era un esport molt reconegut a Rússia, tant pels homes com per les noies. Aquest al llarg del temps s'ha anat associant a les dones i oprimint als homes. En l'actualitat si un home fa ballet pot patir discriminacions i fins i tot abusos, a què es deu aquest canvi de pensament?

ENTREVISTA A GUILLEM CABRERA

Per tractar aquestes discriminacions més en l'actualitat hem fet una entrevista a Guillem Cabrera. En Guillem és un noi de 17 anys de Sant Salvador de Guardiola que de ben petit li ha apassionat ballar. Actualment estudia a la Royal Ballet School de Londres, l'escola de dansa més prestigiosa del món.

- A quina edat vas voler iniciar la pràctica d'aquest esport o activitat física?
- + *Vaig començar a fer classes de ballet quan tenia 3 anys com a extra escolar a l'escola Joviat de Manresa, i més tard vaig començar a l'escola de ballet Olga Roig a Manresa també.*
- Malgrat els estereotips de la societat per gèneres en aquestes pràctiques esportives t'ha suposat algun problema?
- + *Al principi va ser tot bastant fàcil ja que jo era molt petit i no entenia molt el que passava o el que pensava la gent sobre un noi que volia ser ballarí, però*

a mida que van anar passant els anys es van anar complicant les coses. Els meus companys de classe havien estat influenciats per els estereotips de la societat i vaig començar a rebre insults i comentaris a l'escola, i jo ja era suficientment gran perquè aquests insults m'afectessin. Era molt dur passar cada dia 8 hores envoltat de gent que no creia que jo mereixia ser tractat de la mateixa manera pel fet de que m'agradava el ballet en comptes d'algun altre esport considerat 'masculí' com ara el futbol o el basket. Així que passava el dia envoltat de noies ja que era el únic lloc on creia que podia ser jo mateix i expressar la meva passió per la dansa. No va ser fins que vaig marxar a Londres a ballar, que ells van començar a veure que potser jo podia ser bo en el ballet i vaig començar a sentir més recolzament. He de dir que aquests insults i comentaris no venien de tothom, també tenia companys de classe que em van recolzar sempre en la meva decisió de fer ballet, però rebia suficients comentaris negatius per estar a punt de deixar el ballet quan era més petit, però no ho vaig fer gràcies a les meves mestres de ballet i a la meva família.

- T'has sentit recolzat/da per la societat, familiars i/o amics?
- + *Sempre m'he sentit recolzat per la meva família i majoritàriament tots els meus amics, i gràcies a ells i a tota la seva ajuda he pogut arribar fins a on he arribat. Però sempre he sentit que la societat anava en contra meu i tots els altres nois que també estimen la dansa, i que per molt que ho intentem mai som completament acceptats, i encara queda una gran part del trajecte per normalitzar els nois que ballen.*
- En cas contrari ,que has fet per superar-ho?
- + *Al llarg dels anys he hagut d'aprendre a no deixar que les opinions de la gent m'afectin, i a les dolentes he hagut d'acceptar que sempre hi haurà gent que pensi de diferent manera a mi, i que sempre trobaran alguna cosa a criticar sobre mi i el que faig, però jo tinc clar que vull ser ballarí i he decidit que no deixaré aquesta gent posar-se entremig de mi i el meu somni. He arribat a la*

conclusió que malauradament la única manera de sobrepassar aquests prejudicis, és aprendre a ignorar-los.

- Aquests estigmes t'han animat per seguir lluitant per una societat més justa en aquest aspecte?
- + *Jo crec que sí, i sempre he tingut com a repte demostrar que la dansa no és un art/esport femení, però és complicat quan aquests prejudicis i estereotips estan tan gravats a les arrels de la societat. Jo crec que no és un repte impossible d'aconseguir, però està clar que serà molt complicat i que serà una llarga lluita.*
- Has notat alguna diferència cultural al respecte (estereotips en l'esport) entre Londres i Catalunya?
- + *Definitivament el ballet en general està més normalitzat a Londres que a Catalunya, ja que les arts i la cultura estan més incorporats en la societat d'allà. Tot i que allà també existeixen els mateixos estereotips, el nois que ballen reben molt més suport en general i són molt més acceptats en la societat.*

Per acabar, hem posat algunes de les notícies que hem trobat més destacables relacionades amb la discriminació dels homes en l'àmbit esportiu. Aquestes ens han servit per posar en constància que en l'actualitat aquestes discriminacions també es sofreixen. Tot i haver evolucionat, encara queda molt per millorar i per reivindicar.

<https://wsimag.com/es/espectaculos/49524-ballet-tambien-para-hombres>

<http://macorral.blogspot.com/2017/06/la-discriminacion-en-los-hombres-que.html>

<https://conlaa.com/la-discriminacion-en-el-deporte/>

https://www.eldiario.es/sociedad/hombres-igualdad-gimnasia-ritmica-valientes_1_1509224.html

LES DONES EN L'ESPORT

La dona relacionada amb l'esport ha viscut diferents etapes, les quals estan molt marcades pel tema del sexisme cap a elles, és a dir, que en un principi a les dones no se les deixava participar en certs esports i no se les qualificava de la mateixa manera que els homes. Les dones en general han hagut de lluitar més per aconseguir aquesta posició de llibertat i de poder triar el què fan. L'esport estava dedicat únicament pel sexe masculí, però gràcies a dones amb molta valentia això ha pogut anar canviant. Aquestes dones han patit moltes discriminacions per gènere i fins i tot abusos pel simple fet de ser dones participant en esports tradicionalment etiquetats com a "masculins".

Realment, què és el que diferencia la dona respecte a l'home en la pràctica de l'esport?

Biològicament som diferents, però aquesta diferència permet tractar-les amb inferioritat?

COMPARACIÓ DE FA 50 ANYS ENVERS ARA

L'àmbit de l'esport és uns dels entorns on les desigualtats de gènere i els estereotips sexistes són altament visibles i significatius.

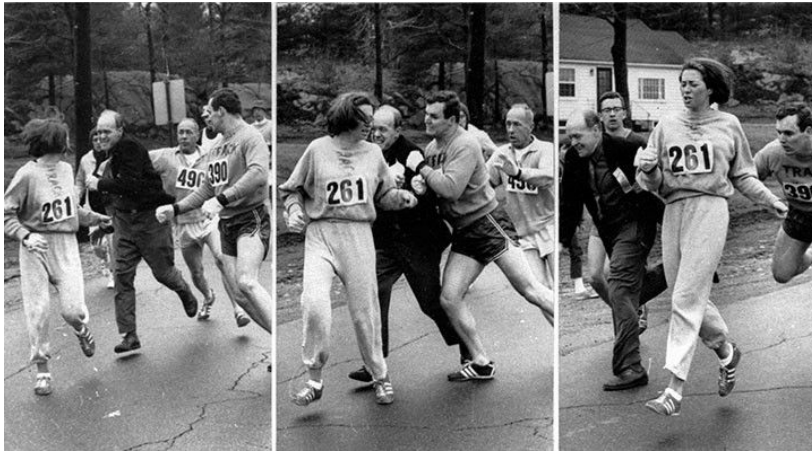
En línies generals, l'opinió pública masculina dels anys 70, considerava que les dones havien de limitar-se a practicar esports en espais privats i que fossin "compatibles" amb la faldilla i cotilla, els elements clau de la rigurosa moda victoriana. El tennis, el golf, el criquet o l'hoquei van aconseguir adaptar-se a aquests requisits, però en el cas de el futbol hi va haver moltes reaccions negatives, inclús agressions a futbolistes, que havien d'utilitzar sobrenoms per no donar a conèixer el seu nom real. Per posar constància d'aquestes discriminacions hem posat tres exemples de dones que van reivindicar i dignificar la seva posició en l'esport com a dones.

BRITISH LADIES: EL PRIMER EQUIP FEMENÍ DE LA HISTÒRIA

KATHERINE SWITZER

Va ser la primera dona que va córrer de manera oficial (això és, amb dorsal) la marató de Boston, quan aquesta fins i tot estava reservada únicament als homes. Switzer va obrir el camí en 1967 trencant la barrera del gènere en una de les maratons més importants del món; després d'això va continuar la seva lluita pel reconeixement de les dones en aquest esport.

CHARLOTTE COOPER

Charlotte Cooper, tenista professional, va ser la primera dona a guanyar un títol olímpic i el va fer en els Jocs Olímpics de París 1900..Va ser cinc vegades campiona del torneig de Wimbledon, l'última d'elles en 1908, amb 37 anys d'edat (un rècord avui imbatut) i va ostentar el títol de subcampiona en sis ocasions més.

ALICE COACHMAN

La saltadora d'altura Alice Coachman va rebre una medalla d'or en el seu esport. En aquest cas la seva gesta va tenir lloc en els Jocs Olímpics de Londres de 1948, passant a la història com la primera atleta afroamericana a aconseguir un títol olímpic, amb una marca de 1,68 metres.

ENTREVISTA A MERI RUBIO

Per tractar aquestes discriminacions més en l'actualitat hem fet una entrevista a la Meri Rubio, culturista de 30 anys, nascuda a Santa Coloma de Gramenet, però actualment resideix a Manresa. Guanyadora del Premi Wellness 2019 amb la primera posició de Catalunya i tercera d'Espanya.

- + A quina edat vas voler iniciar la pràctica d'aquest esport o activitat física?
- *Vaig començar a anar al gimnàs als 23 anys fent aixecament de peses, però no va ser fins el 2019, que vaig preparar-me amb assessorament dietètic per la preparació dels campionats de culturisme.*

- + Malgrat els estereotips de la societat per gèneres en aquestes pràctiques esportives t'ha suposat algun problema?
- *Sí, a vegades he escoltat algun comentari d'homes o dones, on deien que el cos d'una noia tan fibrada que practica aquest tipus d'esport, no els hi agrada. També em molesta, les crítiques que rebem per la creença de què prenem substàncies de dopatge, quan no és cert.*
- + T'has sentit recolzat/da per la societat,familiars i/o amics?
- *Sí que és cert que hi ha gent que no li ha agradat, però jo he seguit el meu camí amb els meus entrenaments i la meva dieta.Tot i així sempre m'han respectat. En definitiva no hi ha hagut cap problema perquè he tingut les coses clares, i les opinions dels demés no han influït en les meves decisions.*
- + En cas contrari ,que has fet per superar-ho?
- *Quan he escoltat comentaris sobre que no agrada el culturisme, que ens dopem, o que les dones culturistes tenim una imatge masculinitzada, simplement he fet com si no ho sentís, perquè entenc que potser no a tothom li agrada aquest esport, però crec que si no estan a favor, que no comentin res.*
- + Aquests estigmes t'han animat per seguir lluitant per una societat més justa en aquest aspecte?
- *Jo tenia molt clar quins eren els meus objectius, voliar aconseguir un cos de culturista fibrit i musculat amb uns hàbits saludables sense importar-me els estigmes de la societat.*

Per acabar, hem posat algunes notícies d'interès sobre el tema principal del treball. Aquestes tracten més en l'actualitat de discriminació del gènere femení relacionada en l'àmbit esportiu.

<https://solomoto.es/dejar-las-motos-por-sexismo/>

<http://blog.editorialreus.es/2018/02/genero-deporte-historia-una-desigualdad/>

CONCLUSIÓ

Tenint en compte tot el que s'ha dit als apartats anteriors, es pot observar com a l'actualitat encara persisteixen esports estereotipats. Però, en el punt al qual ens trobem, ambdós gèneres poden desenvolupar qualsevol tipus d'esport.

-És un tema massa complex que segurament es resoldrà amb el pas el temps, és evident que hi ha diferències fisiològiques entre la dona i l'home i que aquestes diferències, dutes a l'àmbit esportiu en concret, poden marcar una diferencia en el rendiment, no obstant això no vol dir que siguin pitjors o millors, sinó que només són diferents.

